

Euroopan unionin
osarahoittama

**Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma**

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

Pohjois-Karjalan
MAAKUNTALIITTO

Valintaesitys

4.9.2026

Dnro: EURA 2021/906396/09
02 01 01/2026/PKARJALA

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Ennallistamisesta elinvoimaa: Opetus- ja tutkimuskohteilla pitkäjänteistä ymmärrystä soiden ennallistamisen käytänteistä ja vaikutuksista (OpeSuo)

Hakijan virallinen nimi

Luonnonvarakeskus

Hakemusnumero

906396

Saapumispäivämäärä

04.09.2026

Alkamispäivämäärä

01.01.2027

Päättymispäivämäärä

31.12.2028

Viranomaisen

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton 31.3.2026
päättävä JTF-kehittämisen ja investointihankehaku

Hakuilmoituksen tunnus

POKLII-029

Käsittelijä

Katja Mari Susanna Riikonen

Toimintalinja

7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi

Erityistavoite

7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä

Tukimuoto

Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus: R-03136

Ryhmähankkeen muut toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Y-tunnus
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Osahankkeen toteuttaja	0212371-7

Perustele, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Hanketta vetävä Luke on asiantuntijaorganisaatio, missä on aiemminkin tuotettu oppaita ja raportteja liittyen maankäyttöön, mutta organisaatiossa ei ole kokemusta käytännön opetuksesta. Riverian metsä- ja maarakennusallalla koulutetaan osaavaa työvoimaa ensisijaisesti Pohjois-Karjalan työelämän tarpeisiin, mutta heillä ei ole mahdollisuuksia koostaa tietoa ennallistamisen tarpeista ja tavoitteista. Yhdessä saavutamme sekä teorian että käytännön.

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Turvemaiden ennallistamistoimien määrä kasvaa EU:n ennallistamisen asetuksen sekä metsätalouden painotusten ja yleisen ilmapiirin muutosten myötä. Käytännössä ennallistamistoimien toteuttamisen määrän ja laadun pullonkaula rakentuu pätevien metsä- ja kaivinkoneenkuljettajien sekä alalla toimivien kone- ja metsäpalveluyrittäjien varaan. Toistaiseksi heillä ei ole riittävästi saatavilla tutkimukseen, pilotointiin tai kokeiluihin perustavaa tietoa ennallistamistöiden toteutuksen ja siihen liittyvän yritystoiminnan tueksi.

OpeSuo-hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa ja osaamista lisäävää materiaalia, jonka avulla konekuljettajat ja -yrittäjät ymmärtävät turvemaiden ennallistamisen taustat ja käytänteet havainnollisella tavalla. Hanke toteutetaan yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian kanssa. Hankkeessa on 4 työpakettia (TP).

Ensimmäisessä työpaketissa (TP1) toteutetaan kaksi maastossa pidettävää ennallistamisdemoa eli työpajaa, joissa perehdytään talvella (esim. puuston poisto) ja kesällä (esim. ojen tukkiminen) tehtäviin ennallistamistoimien menetelmiin. Työpajoihin kutsutaan mukaan mm. alalla toimivia ja alalle siirtymässä olevia koneyrittäjiä, kuljettajia, metsäpalveluyrittäjiä ja toimihenkilöitä sekä asiantuntijoita. Demojen ensisijainen tavoite on mahdollistaa kokemustiedon vaihtaminen ja asiantuntijatiedon saaminen ennallistamisen työvaiheista, biologisista perusteista ja erilaisten koneiden ja laitteiden käytöstä. Hankkeessa kerätään alalla toimivien yrittäjien ja kuljettajien kokemustieto, joka voidaan hyödyntää ABC-oppaan sisällön täsmentämisessä sekä myöhemmin esimerkiksi koulutusmateriaalin kehittämisessä. Lisäksi ennallistamisdemoissa ja muulloin hankkeen aikana käytännön ennallistamistoimia video- ja valokuvataan, mistä koostetaan visuaalisia opetusvideoita ennallistamistöiden eri työvaiheista, ja mitä käytetään Excel-laskurin pohjana (TP2).

Toisessa työpaketissa (TP2) tavoitteena on tuottaa yleistajuinen ennallistamisen tietopaketti eli ns. digitaalinen Ennallistamisen ABC-opas, päätöksenteon työväline. Ennallistamisen ABC-opas selittää työn toteuttajan näkökulman huomioiden ennallistamisen perusteet, tarpeet, tavoitteet sekä keinot, ml. ennallistamiseen sopivat koneet ja laitteet. Oppaan osana kehitetään Excel-laskuri, minkä avulla käyttäjä voi arvioida ennallistamistöiden toteutuksen kustannuksia ja niihin vaikuttavia tekijöitä työmaatietojen pohjalta toimien apuvälineenä koulutuksen ja yrityksissä tehtävässä päätöksenteossa. Ennallistamisen ABC-tietopaketti julkaistaan Luken julkisesti saatavilla olevassa Luonnonvara- ja biotalouden tutkimussarjassa, mistä materiaali on vapaasti kenen tahansa hyödynnettävissä esim. opetustarkoituksiin.

Hankkeen kolmannessa työpaketissa (TP 3) suunnitellaan verkosto opetus- ja tutkimuskohteita, jotka valitaan yhdessä Metsähallitus Metsätalous Oy:n kanssa. Kohteilla voidaan toteuttaa käytännön ennallistamistoimia työvaiheittain puuston poistosta vedenpinnan nostoon asti. Kohteiden aluevalinnassa pyritään kokonaisvaltaiseen kunnostamiseen noudattaen Priodiversity-hankkeessa luotuja perusteita. Kohteet mahdollistavat hankkeen hyötyjen pitkäikäisyyden, sillä ne tukevat ennallistamisen opetuksen ottamista osaksi Riverian opetustarjontaa (perus- ja jatkuvan oppimisenkoulutus). Lisäksi kohteet tukevat pitkäjänteistä yhteistyötä tutkijoiden ja käytännötoimien välillä Pohjois-Karjalan alueella sekä tutkimusta, sillä tavoitteena on hankkeen jälkeen etsiä mahdollisuuksia monitoroida toimenpiteiden pitkäaikaisia ympäristövaikutuksia ja pilotoida kosteikkometsätaloutta.

Hankkeen neljäs työpaketti (TP4) jatkuu läpi hankkeen ja siinä tehdään sidosryhmäyhteistyötä laaja-alaisesti aiheen kannalta tärkeiden toimijoiden kanssa, joita ovat mm. metsäyhtiöt, metsänomistajien ja yrittäjien etujärjestöt, institutionaaliset metsänomistajat, koulutus-, tutkimus- ja neuvontaorganisaatiot sekä metsäpalveluyrittäjät. Hankkeen keskeisiä sidosryhmiä ovat Karjalan koneyrittäjät ry:n jäsenyritykset, jotka toimivat mm. maarakennus, metsä-, energiapuu- ja turvealoilla, sekä Metsähallitus Metsätalous Oy, Suomen suurin ennallistaja. Yhteistyö Metsähallitus Metsätalous Oy:n kanssa mahdollistaa maanlaajuisesti käytössä olevan ennallistamissuunnitelman perusteiden ymmärtämistä, maastodemojen järjestämisen sekä hankkeen

jälkeen ennallistamisen opetuksen sekä sen ympäristövaikutusten monitoroinnin hankkeen aikana valitulla kohdeverkostolla. Aktiivinen sidosryhmäyhteistyö tukee hankkeen tavoitteiden saavuttamista sekä tuotosten laajaa hyödyntämistä ja niistä tiedottamista, jota tehdään hankkeen eri vaiheissa mm. sosiaalisen median (LinkedIn) ja ammattilehtiin kirjoitettavien lehtiartikkelien avulla.

Toteutuessaan hanke vastaa akuuttiin tarpeeseen saada ennallistamisesta tietoa ennallistamistoimien varsinaisille toteuttajille – metsä- ja kaivinkoneenkuljettajille sekä kone- ja metsäpalveluyrittäjille. Hankkeen ensisijaiset hyötyjä ovat alalla olevat tai alalle siirtyvät yrittäjät ja kuljettajat sekä ennallistamista opiskelevat, opettavat tai tutkivat Pohjois-Karjalassa, mutta tuotettu kokemusperäinen tieto ja tulosmateriaali on sovellettavissa läpi Suomen.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeessa on neljä työpakettia. Molemmat osallistuvat organisaatiot osallistuvat hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen, mutta vastuut vaihtelevat työpaketeittain.

Työpaketissa 1 päävastuu tiedon koostamisesta on Lukella ja Riveria osallistuu viimeistelyyn; Työpaketissa 2 päävastuu on Lukella, mutta Riveria osallistuu käytännön sisällön muovaamiseen koneenkuljettajien näkökulman takaamiseksi; Työpakettia 3 suunnitellaan yhdessä. Työpakettia 4 eli sidosryhmätoimintaa toteuttaa kumpikin organisaatio sopivuuden mukaan.

Työpaketti 1. Ennallistamisen työpajat eli maastodemot

Hankkeen aikana järjestetään kaksi avointa työpajaa, missä demonstroidaan ennallistamisen liittyviä työvaiheita suunnittelusta toteutukseen kokonaisvaltaisen kuvan tuottamiseksi. Demoihin osallistetaan etenkin nykyisiä ja tulevia koneenkuljettajia- ja koneyrittäjiä, joita pyritään tavoittamaan ohjausryhmien laajojen ja keskeisten verkostojen, sosiaalisen median (esim. LinkedIn) ja Riverian työelämäyhteistyön avulla. Avoimiin demonstraatiotilaisuuksiin osallistuu useampi yritys yhtä aikaa ja niistä saatavat tulokset ovat julkisia.

Demonstraatiot ovat eri vuodenaikoina: talvidemonstraatiossa perehdytään puiden poistoon ja sijoitteluun, kesädemostraatiossa perehdytään ojen tukkimiseen poistettuja puita hyödyntäen.

Demonstraatiot järjestetään Metsähallitus Metsätalous Oy:n ennallistamiskohteilla. Demoissa Metsähallitus Metsätalous Oy:n edustajat esittelevät kohteen ja kertovat ennallistamisen suunnittelun vaiheista. Demoihin pyydetään mukaan myös asiantuntijoita (esim. ympäristö, vesistö, suo), mikä mahdollistaa ennallistamistoimien kokonaisvaltaisista vaikutuksista keskustelun.

Demonstraatioiden aikana video- ja valokuvataan, minkä lisäksi materiaalia kerätään myös niiden ulkopuolisissa ennallistamistapahtumista. Materiaaleista koostetaan visuaalisia opetusvideoita ennallistamistöiden eri työvaiheista ja niitä hyödynnetään Excel-laskurin kehitystyössä (TP2).

Työpaketti 2. Yleistajuinen ennallistamisen tietopaketti eli ns. digitaalinen Ennallistamisen ABCopas (Luke; Riveriaa konsultoiden)

Toisessa työpaketissa laaditaan Ennallistamisen ABC-opas. Opas perustuu jo olemassa olevaan tietoon eli kirjallisuuskatsaukseen sekä keskusteluihin sidosryhminä toimivien ja muiden oleellisten toimijoiden kanssa (esim. koneyrittäjät, kuljettajat, metsäpalveluyrittäjät sekä ennallistamisia suunnitteleva Hiilipörssi), joiden kokemustieto auttaa oppaan sisällön suunnittelussa.

Tavoitteena on kasata yhteen pakettiin tietoa turvemaiden ennallistamisen tarpeesta ja tavoitteista ekologian, monimuotoisuuden, vesistöjen ja ilmaston näkökulmasta sekä ennallistamistoimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta. Opas sisältää siis laajemman näkökulman, mikä mahdollistaa syvällisemmän ymmärryksen saavuttamisen, sekä lyhyitä katsauksia, mitkä soveltuvat esimerkiksi maastokäyttöön. Osana opasta kehitetään myös Excel-pohjainen päätöstukiväline, jonka avulla voidaan laskennallisesti arvioida ennallistamistöiden ajan menekki, kustannus sekä polttoaineen kulutus työvaiheittain mm. poistettavan puuston järeyden (dm3) ja hakkuukertymän (m3), metsäkuljetusmatkan (m), ojatiheyden (m/ha) ja työmaan pinta-alan avulla (ha). Tekstin ohessa tuotetaan video- ja kuvamateriaalia ennallistamistoimista sekä suolla että koneenkuljettajan kopissa. Tämä mahdollistaa laajemman teknisen näkökulman itse koneen käyttöön suolla. Oppaan ja videoiden sisällöstä vastaa Luke, mutta opasta rakennetaan yhdessä Riverian kanssa, mikä takaa tekstin sopivuuden käyttötarkoitukseensa. Lisäksi yhdessä Riverian kanssa oppaaseen tuotetaan sisältöä ennallistamiseen soveltuvista koneista ja laitteista rinnakkaisessa investointihankkeessa saatavan käytännön kokemustiedon pohjalta.

Hankkeessa tuotetut materiaalit tulevat olemaan julkisesti saatavilla Luken julkaisusarjassa, mihin tehdään myös Riverian nettisivuilta polku.

Työpaketti 3. Opetus- ja tutkimussoiden suunnittelu & käytännön ennallistamistoimien toteutus (Riveria ja Luke)

Hankkeen aikana suunnitellaan verkosto opetus- ja tutkimuskohteita, mitkä valitaan yhdessä Metsähallitus Metsätalous Oy:n kanssa, ja joilla on tarkoitus ennallistaa Metsähallituksen suunnitelmien mukaisesti. Metsähallitus ja sen tytäryhtiö Metsähallitus Metsätalous Oy ovat Suomen yksi suurimmista ennallistajista, mikä mahdollistaa ajantasaisen toteuttamiseen liittyvän tiedon siirtämisen ja kehittämiskelpoisiksi havaittujen työtapojen tai keinojen pilotoinnin, testaamisen tai kokeilun. Samalla yhteistyö luo suoran linkin tulevaisuuden ennallistajien ja yhden suuren työllistäjän välillä. Tämän työpaketin tarkoituksena on, että Riveria tulee toteuttamaan suunnitelluilla kohteilla ennallistamisen käytännön toteutuksen työvaiheittain puuston poistosta vedenpinnan nostoon asti, mutta toiminta on suunniteltu pitkäjänteiseksi ja painottuu pääasiassa hankkeen jälkeiseen aikaan. Kohteet tukevatkin ennallistamisen opetuksen ottamista osaksi Riverian opetustarjontaa (perus- ja jatkuvan oppimisen koulutus) hankkeen jälkeen. Lisäksi kohteet tukevat pitkäjänteistä yhteistyötä tutkijoiden ja käytännön toimijoiden välillä Pohjois-Karjalan alueella sekä tutkimusta, sillä tavoitteena on tämän hankkeen jälkeen etsiä mahdollisuuksia monitoroida toimenpiteiden pitkäaikaisia ympäristövaikutuksia. Vaikka OpeSuo-hankkeessa ei tehdä tutkimusta, niin sen aikana tai jälkeen Riverian ennallistamilla aloilla suunnitellaan ennallistamistoimien ympäristö-, ilmasto- ja monimuotoisuusarvojen monitorointia OpeSuon ulkopuolisella rahoituksella. Tämän vuoksi Luke osallistuu opetuskohteiden – tulevien tutkimuskohteiden – valintaan mukaan. Kohteiden valintaan tullaan soveltamaan Priodiversity-hankkeessa käytettyä menetelmää kokonaisvaltaisen kunnostuksen saavuttamiseksi – keskitytään siis kokonaisuuteen yksittäisten alueiden ennallistamisen sijaa. Näin myös saadaan kokonaisvaltainen hyöty nykyisestä ja luodaan jatkoa Luken, Riverian ja Metsähallitus Metsätalous Oy:n yhteistyölle.

Työpaketti 4. Tiedottaminen ja sidosryhmätoiminta

Luke tiedottaa hankkeesta projektille luotavien nettisivujen sekä muiden omien viestintäkanaviensa ja sidosryhmien, kuten Koneyrittäjä-lehden kautta. Luke on päävastuussa hankkeen tiedottamisesta rahoittajalle ja sidosryhmille. Lisäksi Ennallistamisen ABC-opas ja videomateriaalia julkaistaan Luken omassa, kaikille saatavilla olevassa Luonnonvara ja biotalouden tutkimussarjassa. Luke järjestää ennallistamisdemonstraatiot – sopivilta osin yhdessä Riverian kanssa – sekä mahdollisia muita tapahtumia ja potentiaalisia vierailuita (esim. Kärämäellä Konesilta Oy, joka modifioi soiden ennallistamistöissä käytettäviä kaivuukoneita). Riveria osallistuu hankkeesta tiedottamiseen ja sidosryhmätoimintaan julkaisemalla hankkeen etenemisestä tiedotteita omilla viestintäkanavillaan sekä osallistumalla hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin, tapahtumiin ja vierailuihin, joiden avulla edistetään tiedon levittämistä ennallistamisesta ja sen vaikutuksista. Hankkeen lopuksi järjestetään loppuseminaari (hybridi), missä tuotoksia esitellään.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen tavoitteena on parantaa valmistuvien ja nykyisten metsäkoneenkuljettajien valmiuksia ennallistamistoimenpiteiden toteuttamiseen. Ennallistamistyöt vaativat perinteisestä puunkorjuusta ja kaivinkonetyöstä poikkeavaa erityisosaamista, mihin hanke vastaa tuottamalla toistaiseksi puuttuvaa käyttäjäystävällistä eli selkeäkielistä (Ennallistamisen ABC) ja visuaalista materiaalia (videot) ennallistamistoimien toteuttamisesta koneenkuljettajille. Tämä tukee yrittäjien ja koneenkuljettajien kokonaisvaltaisemman ymmärryksen saamista ennallistamistoimien tavoitteista, ympäristöön vaikuttavista syy-seuraussuhteista sekä käytänteistä, mikä vähentää riskiä tehdä toimenpiteitä sekä ympäristön että koneyrityksen liiketoiminnan kannalta haitallisella tavalla, ja tarjoaa koneyrittäjille mahdollisuuden laajentaa palvelutarjontaansa nykyisten ja tulevien kuljettajien ammattitaitoa ja osaamista kehittämällä.

Hanke tukee uudistuvaa yrittäjyyttä, ympäristön monimuotoisuutta sekä vesistö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamista koneen puomin kärjestä lähtien ja vastaa EU-tason ennallistamistavoitteisiin taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla.

Valtakunnallisesti ei ole paljonkaan tarjolla metsä- tai muilla aloilla ennallistamiseen tarvittavien käytännön taitojen koulutusta lukuun ottamatta muutamia lyhytkoulutuksia ja webinaareja. On siis tarve ennallistamistöiden käytännön toteutusta opastavalle ja ohjeistavalle tietopankille ja perustettaville esimerkkikohteille, joista hyötyvät mm. alan nykyiset ja tulevat yrittäjät, tutkimusorganisaatiot, kuljettajakoulutusten opetushenkilökunta sekä heidän opiskelijansa eli tulevat kuljettajat.

Hankkeen suunnittelun aikana on oltu tiiviisti yhteydessä Metsähallitus Metsätalous Oy:n edustajien kanssa sopimalla maastotyöpajojen järjestämisestä sekä tutkimus- ja opetuskohdeverkoston suunnittelusta ja perustamisesta.

Hankkeen toteutusalue**Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Pohjois-Karjala

Kunnat

Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	188 370	188 370	0
2 Matkakustannukset	0	0	0
3 Muut kustannukset	0	0	0
4 Ostopalvelut	0	0	0
Flat rate 40 %	75 348	75 348	0
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	0
6 Kertakorvaus hankkeen tuotokset	0	0	0
Nettokustannusarvio yhteensä	263 718	263 718	0

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	210 982	210 982	80 %
2 Omarahoitus: kuntarahoitus	6 814	6 814	3 %
2 Omarahoitus: muu julkinen rahoitus	45 922	45 922	17 %
2 Omarahoitus: yksityinen rahoitus	0	0	0 %
3 Ulkoinen kuntarahoitus	0	0	0 %
4 Ulkoinen muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
5 Ulkoinen yksityinen rahoitus	0	0	0 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	263 718	263 718	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke yhdistää tutkimuksen ja osaamisen kehittämisen elinkeinoelämän hyödyksi. Ryhmähankkeen avulla kehitetään ja tarjotaan koneyrityksille tutkimustietoon pohjautuvaa osaamista ennallistamisesta, luomalla sekä kokeneille että uusille kuljettajille työllistymisen edellytyksiä ennallistamistyömailla ja mahdollistamalla välillisesti yritystoiminnan kehittymisen ennallistamisen ympärille. Hankkeen aihepiiri soveltuu hyvin alueelliseen suunnitelmaan.

Hakemus sai 17/34 pistettä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimintalinjan 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi, erityistavoitteen 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä toteutumista, sillä sen yhtenä tavoitteena on luoda uutta liiketoimintaa ja työmahdollisuuksia turvetuotannosta poistuvien tilalle.

Hanke toteuttaa maakuntaohjelman POKAT 2029 älykkään erikoistumisen metsä- ja biokiertoalouden teemaa sekä Luonnonvarojen kestävä käyttö ja puhtaat ratkaisut teemaa ennallistamisen ja siihen liittyvän osaamisen ja yritystoiminnan kehittämisen kautta. Hanke luo mahdollisuuksia kestäväälle liiketoiminnalle ja parantaa maakunnan elinvoimaa myös kasvukeskusten ulkopuolella (ennallistamiseen sopivat alueet haja-asutusalueilla).

Hankehakemus liittyy hyvin alueelliseen JTF suunnitelmaan. Se toteuttaa uudelleen koulutuksen tavoitetta liittyen entisten turveyrittäjien ja heidän työntekijöidensä osaamisen lisäämistä heille sopiviin tehtäviin ennallistamisessa. Samalla toteutetaan JTF suunnitelmaan liittyvää turvemaiden ennallistamistavoitetta. Luonnonvarakeskuksen ja Riverian yhteistyö tarjoaa hyvän kokonaisuuden teorian ja tutkitun tiedon siirtämiseksi käytännön osaamiseksi ennallistamisessa.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä